

Datum stupanja na snagu 16.03.2009. (Sl.glasnik BiH 11/07)

S P O R A Z U M

IZMEĐU

BOSNE I HERCEGOVINE

I

REPUBLIKE LITVANIJE

O

UNAPREĐENJU I ZAŠTITI INVESTICIJA

Bosna i Hercegovina i Republika Litvanija, u daljem tekstu: "Ugovorne strane",

U želji da prošire i ojačaju ekonomsku saradnju između Ugovornih strana na osnovama ravnopravnosti i uzajamne koristi;

Sa namjerom da stvaraju i održavaju povoljne uslove za veće investiranje investitora jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane;

Uvidjevši da će unapređenje i recipročna zaštita takvih investicija po ovom Sporazumu doprinijeti stimulaciji poslovne inicijative i povećati ekonomski prosperitet Ugovornih strana;

Sporazumjele su se kako slijedi:

Član 1.

Definicije

U svrhe ovog Sporazuma:

1. Izraz "investicija" označava svaku vrstu sredstava, investiranih od strane investitora jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane, pod uslovom da je ta investicija izvršena u skladu sa zakonima i propisima ove druge i posebno će, mada ne isključivo, uključivati:
 - a) pokretnu i nepokretnu imovinu, kao i bilo koja druga imovinska prava kao što su hipoteke i retencionia prava ili druga sredstva obezbeđenja;
 - b) udjele, dionice ili bilo koji drugi oblik učešća u kompanijama;
 - c) potraživanja novca ili bilo kojeg izvršenja koje ima ekonomsku vrijednost;
 - d) prava intelektualne svojine kao što su autorska prava i njima srodnna prava, patentni, industrijski dizajni, trgovачki znakovi, trgovачka imena i znanje i umijeće;
 - e) poslovne koncesije date zakonom ili po ugovoru, uključujući koncesije za istraživanje, uzgajanje, ekstrakciju i eksploraciju prirodnih resursa.

Bilo koja kasnija promjena oblika u kojem su sredstva investirana ili reinvestirana neće uticati na njihov karakter kao investicija, pod uslovom da je takva promjena u skladu sa zakonima i propisima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena.

2. Izraz "investitor" označava:

- a) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu:
 - (i) fizička lica koja uživaju status državljana Bosne i Hercegovine prema zakonima koji su na snazi u Bosni i Hercegovini, ako imaju prebivalište ili glavno mjesto poslovanja u Bosni i Hercegovini;
 - (ii) pravna lica osnovana u skladu sa zakonima koji su na snazi u Bosni i Hercegovini čije se registrirano sjedište, centralna uprava ili glavno mjesto poslovanja nalaze na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- b) u odnosu na Republiku Litvaniju:
 - (i) fizička lica koja su državljeni Republike Litvanije u skladu sa njenim zakonima i propisima i lica koja nemaju njeni državljanstvo, a čije je prebivalište na teritoriji Republike Litvanije;

- (ii) pravna lica konstituirana po zakonima i propisima Republike Litvanije.
3. Izraz "prihodi" označava iznos dobiven od investicije u određenom vremenskom periodu i posebno, mada ne isključivo, uključuje profite, prihode od kapitala, kamatu, dividende, rojalitete i druge naknade.
 4. Izraz "teritorija" označava:
 - a) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu: svu kopnenu teritoriju Bosne i Hercegovine, njeno teritorijalno more, svu površinu, podzemlje i zračni prostor iznad, uključujući bilo koju pomorsku oblast smještenu iza teritorijalnog mora Bosne i Hercegovine, koja jeste ili može u budućnosti biti, prema zakonu Bosne i Hercegovine, a saglasno međunarodnom pravu, označena kao područje unutar kojeg Bosna i Hercegovina može vršiti prava u odnosu na morsko dno i podzemlje i prirodne resurse;
 - b) u odnosu na Republiku Litvaniju: teritorija pod suverenitetom Republike Litvanije i druga područja nad kojima Republika Litvanija vrši prava i jurisdikciju u skladu sa međunarodnim pravom.

Član 2. Unapredjenje investicija

Svaka Ugovorna strana ohrabrivat će investitore druge Ugovorne strane da investiraju na njenoj teritoriji i dopustit će takve investicije u skladu sa svojim zakonima i propisima.

Član 3. Zaštita i tretman investicija

1. Svaka Ugovorna strana u svako doba osigurat će pravičan i jednak tretman investicijama izvršenim od strane investitora druge Ugovorne strane, kao i njihovu punu zaštitu i sigurnost.
2. Niti jedna Ugovorna strana neće nerazumnim ili diskriminatorskim mjerama ometati proširivanje, upravljanje, održavanje, korištenje, uživanje ili raspolaganje investicijama investitora druge Ugovorne strane.
3. Svaka Ugovorna strana odobrit će investicijama i prihodima investitora druge Ugovorne strane tretman koji neće biti manje povoljan od onog koji odobrava investicijama i prihodima svojih vlastitih investitora ili investicijama i prihodima investitora bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji za odnosne investitore.

4. Nijedna Ugovorna strana neće na svojoj teritoriji podvrgnuti investitore druge Ugovorne strane, u pogledu njihovog proširivanja, upravljanja, održavanja, korištenja, uživanja ili raspolaganja njihovim investicijama, tretmanu manje povoljnog od onog koji odobrava svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji za odnosne investitore.
5. Odredbe ovog Sporazuma neće biti sačinjene tako da obavezuju jednu Ugovornu stranu da na investitore druge Ugovorne strane proširi korist bilo kojeg tretmana, prednosti ili povlastice odobrene investitorima bilo koje treće države po osnovu:
 - a) bilo koje postojeće ili buduće carinske unije, zajedničkog tržišta, područja slobodne trgovine, drugog oblika regionalne ekonomske saradnje ili sličnih međunarodnih aranžmana u kojima je bilo koja od Ugovornih strana članica ili to može postati;
 - b) bilo kojih postojećih ili budućih međunarodnih sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili bilo kojih drugih međunarodnih aranžmana koji se u cjelini ili većim dijelom odnose na pitanja oporezivanja.

Član 4. Nacionalizacija i eksproprijacija

1. Investicije investitora bilo koje Ugovorne strane neće biti nacionalizovane, ekspropriirane ili podvrgnute rekviziciji ili mjerama koje imaju isti efekat kao i nacionalizacija ili eksproprijacija (u daljem tekstu: "eksproprijacija") na teritoriji druge Ugovorne strane, izuzev u javne svrhe koje su povezane sa unutrašnjim potrebama i po propisnom zakonskom postupku, na nediskriminatorskoj osnovi i uz brzu, adekvatnu i efektivnu kompenzaciju.
2. Takva kompenzacija predstavljat će pravičnu tržišnu vrijednost pogodjene investicije neposredno prije eksproprijacije ili prije nego predstojeća eksproprijacija bude javno poznata, zavisno od toga šta je ranije i bit će isplaćena bez odlaganja. Kompenzacija će uključivati kamatu obračunatu na osnovu LIBOR-a za šest mjeseci, od datuma eksproprijacije do datuma konačne isplate.
3. Investitori, čija sredstva se ekspropriiraju, bez štete po njihova prava po članu 8. ovog Sporazuma, imat će pravo na hitno preispitivanje od strane odgovarajućih sudskih ili drugih nadležnih i nezavisnih organa Ugovorne strane koja vrši eksproprijanje, kako bi se odredilo da li je ta eksproprijacija i svaka kompenzacija koja se na nju odnosi u skladu sa principima ovog člana i zakonima i propisima Ugovorne strane koja vrši eksproprijanje.

Član 5.
Kompenzacija za gubitke

1. Investitorima bilo koje Ugovorne strane koji trpe gubitke, uključujući štete, u odnosu na svoje investicije na teritoriji druge Ugovorne strane, zbog rata ili drugog oružanog sukoba, revolucije, državnog vanrednog stanja, pobune, ustanka ili nereda, bit će od strane druge Ugovorne strane odobren tretman, u pogledu restitucije, obeštećenja, kompenzacije ili drugog rješenja, ne manje povoljan od onog koji ta druga Ugovorna strana odobrava svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji.
2. Bez štete po stav 1. ovog člana, investitori jedne od Ugovornih strana koji, u bilo kojoj od situacija navedenih u tom stavu, trpi gubitke na teritoriji druge Ugovorne strane, koji proizilaze iz:
 - a) rekvizicije njegovih investicija ili njenih dijelova od strane snaga ili vlasti ove druge; ili
 - b) destrukcije njegovih investicija ili njenih dijelova od strane snaga ili vlasti ove druge, koja nije bila zahtijevana potrebom situacije,bit će odobrena restitucija ili kompenzacija, koja će u svakom slučaju biti bez odlaganja, adekvatna i efektivna.

Član 6.
Transferi

1. Svaka Ugovorna strana garantirat će investitorima druge Ugovorne strane slobodan transfer plaćanja koji se odnose na njihove investicije u i iz svoje teritorije. Takvi transferi uključivat će posebno, mada ne isključivo:
 - a) početni kapital i dodatne iznose potrebne za održavanje i razvoj investicije;
 - b) prihode;
 - c) prihode od potpune ili djelimične prodaje ili likvidacije investicije;
 - d) sredstva za otplatu kredita koji se odnose na investiciju;
 - e) kompenzaciju navedenu u članovima 4. i 5. ovog Sporazuma;
 - f) plaćanja po garancijama ili po ugovoru o osiguranju navedenim u članu 7. ovog Sporazuma;
 - g) plaćanja dobijena na osnovu riješenih sporova;

- h) zarade i druge naknade osoblja angažiranog iz inostranstva u vezi sa nekom investicijom na svojoj teritoriji.
- 2. Bez štete po mjeru preuzete Evropskom unijom, bit će izvršeni transferi u valuti u kojoj je originalna investicija izvršena ili u bilo kojoj slobodno konvertibilnoj valuti po izboru investitora, po tržišnom deviznom kursu koji se primjenjuje na dan transfera i bit će izvršena bez nepotrebnog odlaganja.
- 3. Transferi će biti izvršeni na pravičnom i nediskriminatorskom osnovu, u skladu sa procedurama koje su ustanovljene deviznim propisima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena, a koje neće povlačiti odbijanje, suspenziju ili denaturalizaciju takvog transfera.
- 4. Ugovorne strane obavezuju se da transferima, navedenim u stavcima 1., 2. i 3. ovog člana, odobre tretman ne manje povoljan od tretmana odobrenog transferima koji se odnose na investicije izvršene od strane investitora bilo koje treće države.
- 5. Bez obzira na gore navedene odredbe ovog člana, bilo koja Ugovorna strana može ne odustajati od primjene pravičnih, nediskriminirajućih i mjera u dobroj vjeri, koje se odnose na poreze, zaštitu prava kreditora ili osiguravaju usklađenost sa drugim zakonima i propisima, pod uslovom da takve mjeru i njihova primjena, od strane Ugovorne strane, neće biti korištena kao sredstvo za izbjegavanje obaveza u vezi sa transferom ili dužnosti u vezi sa transferom na osnovu ovog Sporazuma.

Član 7. Subrogacija

- 1. Ako jedna Ugovorna strana ili njena ovlaštena agencija (“prva Ugovorna strana”) izvrši plaćanje po garanciji ili ugovoru o osiguranju od nekomercijalnih rizika, koje je dala u odnosu na neku investiciju na teritoriji druge Ugovorne strane (“druga Ugovorna strana”), druga Ugovorna strana, bez obzira na svoja prava iz člana 9. ovog Sporazuma, priznat će:
 - a) prijenos na prvu Ugovornu stranu po zakonu ili po osnovu legalne transakcije svih prava i potraživanja obeštećene strane i
 - b) da je prva Ugovorna strana ovlaštena da vrši ista prava i ostvaruje ista potraživanja po osnovu subrogacije, do iste mjeru kao i obeštećena strana.

Član 8. Rješavanje sporova između investitora i Ugovorne strane

- 1. Bilo koji spor koji može nastati između jedne Ugovorne strane i investitora druge Ugovorne strane u vezi sa investicijom na teritoriji te druge Ugovorne strane, rješavat će se na prijateljski način putem konsultacija i pregovora.

2. Ako se takav spor ne može riješiti na prijateljski način u roku od šest mjeseci od datuma zahtjeva bilo koje strane za rješavanje spora na prijateljski način, i bez štete po pravo na upotrebu domaćih sudskeih i administrativnih procedura, investitor će biti ovlašten da pokrene spor bilo pred:
 - a) *Ad hoc* arbitražnim tribunalom ustanovljenim prema Arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL); ili
 - b) Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova (u daljem tekstu: "Centar") putem posredovanja ili arbitraže ustanovljene prema Konvenciji o rješavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država, otvorenoj za potpisivanje u Washington-u D.C. 18. marta 1965. godine (u daljem tekstu: "Konvencija").
3. Arbitražna odluka zasnivat će se na:
 - odredbama ovog Sporazuma;
 - zakonima i propisima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena, uključujući pravila koja se odnose na sukobe zakona; i
 - pravilima i općeprihvaćenim principima međunarodnog prava.
4. Arbitražna odluka bit će konačna i obavezujuća za obje strane u sporu. Svaka Ugovorna strana izvršit će bez odgađanja bilo koju takvu odluku, priznatu u skladu sa zakonima i propisima odnosne Ugovorne strane.
5. Niti jedna Ugovorna strana neće se za vrijeme arbitražnog postupka ili izvršavanja odluke pozivati u vidu odbrane, prigovora, protuzahjeva, prava na odštetu ili drugih razloga, da je primila ili će primiti od odnosne strane odštetu ili drugu kompenzaciju za cijelu ili dio navodne štete, shodno garanciji od nekomercijalnih rizika ili po ugovoru o osiguranju.

Član 9. Rješavanje sporova između Ugovornih strana

1. Sporovi između Ugovornih strana u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma bit će, ako je to moguće, rješavani putem konsultacija i pregovora posredstvom diplomatskih kanala.
2. Ako se spor između Ugovornih strana ne može riješiti na način iz stava 1. ovog člana u roku od šest mjeseci od datuma zahtjeva za rješavanjem, spor će na zahtjev bilo koje Ugovorne strane biti podnesen arbitražnom tribunalu od tri člana.

3. Takav arbitražni tribunal bit će konstituiran za svaki pojedini slučaj na sljedeći način. U roku od dva mjeseca od datuma prijema zahtjeva za arbitražu, svaka Ugovorna strana imenovat će jednog člana tribunala. Ta dva člana, izabrat će potom državljanina treće države koji će po odobrenju obje Ugovorne strane biti imenovan predsjedavajućim tribunala. Predsjedavajući će biti imenovan u roku od dva mjeseca od dana imenovanja druga dva člana.
4. Ako u toku perioda određenih u stavu 3. ovog člana nisu izvršena potrebna imenovanja, bilo koja od Ugovornih strana može pozvati predsjednika Međunarodnog suda pravde da izvrši potrebna imenovanja. Ako je predsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih strana ili je na neki drugi način spriječen da obavi navedenu funkciju, bit će pozvan potpredsjednik da izvrši potrebna imenovanja. Ako je potpredsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih strana ili je takođe spriječen da obavi navedenu funkciju, bit će pozvan član Međunarodnog suda pravde sljedeći po funkciji, koji nije državljanin ni jedne od Ugovornih strana, da obavi potrebna imenovanja.
5. Tribunal će odrediti svoj vlastiti postupak.
6. Arbitražni tribunal donijet će svoju odluku većinom glasova. Takva odluka bit će konačna i obavezujuća za obje Ugovorne strane.
7. Svaka Ugovorna strana snosit će troškove svog člana tribunala i svog predstavljanja u arbitražnom procesu; troškove predsjednika i ostale troškove Ugovorne strane snosit će u jednakim dijelovima. Tribunal može, međutim, u svojoj odluci naložiti da veći dio troškova snosi jedna od Ugovornih strana, i ta odluka bit će obavezujuća za obje Ugovorne strane.
8. Spor neće biti podnesen Međunarodnom arbitražnom tribunalu za rješavanje spora u skladu sa ovim članom, ako je isti spor već dostavljen na rješavanje drugom arbitražnom sudu u skladu sa članom 8. ovog Sporazuma, sve dok je taj postupak pred sudom. Ovo ne utiče na mogućnost rješavanja spora u skladu sa stavom 1. ovoga člana.

Član 10. Konsultacije i razmjena informacija

1. Na zahtjev jedne Ugovorne strane druga Ugovorna strana bez nepotrebnih odlaganja pristupit će razgovorima o tumačenju i primjeni ovog Sporazuma.
2. Na zahtjev bilo koje Ugovorne strane, razmijenit će se informacije o uticaju koji zakoni, propisi, odluke, administrativne prakse ili procedure ili politike druge Ugovorne strane mogu imati na investicije obuhvaćene ovim Sporazumom.

Član 11. **Primjena drugih pravila**

Ako odredbe propisa bilo koje Ugovorne strane ili obaveze prema međunarodnom pravu, koje postoje ili koje će se kasnije ustanoviti između Ugovornih strana kao dodatak sadašnjem Sporazumu, sadrže pravila, bilo opća ili posebna, koja investicijama investitora druge Ugovorne strane daju pravo na povoljniji tretman od onog koji je predviđen sadašnjim Sporazumom, takva pravila, dok traju i do mjere do koje su povoljnija, imat će prednost nad sadašnjim Sporazumom.

Član 12. **Primjena Sporazuma**

Ovaj Sporazum primjenjivat će se na investicije izvršene od strane jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane u skladu sa njihovim zakonima i propisima, prije i nakon njegovog stupanja na snagu, ali se neće primjenjivati na bilo koji spor koji se odnosi na investiciju koja je nastala ili je mogla nastati, ili na bilo koji zahtjev koji je podnesen prije njegovog stupanja na snagu.

Član 13. **Amandmani**

U vrijeme stupanja na snagu ovog Sporazuma ili u bilo koje vrijeme nakon toga, odredbe ovog Sporazuma mogu biti amendirane na način dogovoren u pisanoj formi između Ugovornih strana. Takvi amandmani stupit će na snagu nakon što Ugovorne strane obavijeste jedna drugu da su završene sve njihove odnosne interne procedure za njihovo stupanje na snagu.

Član 14. **Stupanje na snagu, trajanje i prestanak**

1. Ovaj Sporazum stupit će na snagu na datum kada Ugovorne strane obavijeste jedna drugu u pisanoj formi da su izvršene sve njihove odnosne unutarnje zakonske procedure za njegovo stupanje na snagu.
2. Ovaj Sporazum ostat će na snazi za period od petnaest (15) godina. Sporazum će nastaviti da važi nakon toga sve dok ne istekne dvanaest (12) mjeseci od datuma na koji je bilo koja od Ugovornih strana drugoj strani dostavila pisanu obavijest o raskidu.
3. U odnosu na investicije izvršene prije efektivnog datuma raskida ovog Sporazuma odredbe članova 1. do 12. ovog Sporazuma nastaviti će se primjenjivati za dalji period od deset (10) godina od tog datuma.

U potvrdu ovoga potpisani predstavnici, propisno za to ovlašteni, potpisali su ovaj Sporazum.

Sačinjeno u duplikatu u dana ,
na bosanskom/hrvatskom/srpskom, litvanskom i engleskom jeziku. Svi tekstovi su jednako autentični. U slučaju razlika u tumačenju bit će mjerodavan tekst na engleskom jeziku.

**Za
Bosnu i Hercegovinu**

**Za
Republiku Litvaniju**
